

מ"ת 44970/12/14 - מדינת ישראל נגד עומר שלבי, עודי סונוקרוט, סאמי דעיס

בית משפט השלום בירושלים

מ"ת 44970-12-14 מדינת ישראל נ' סונוקרוט(עציר)
תיק חיצוני: 4434/14

בפני כב' השופטת ג'ויה סקפה שפירא
המבקשת מדינת ישראל
נגד
המשיבים 1. עומר שלבי 2. עודי סונוקרוט 3. סאמי דעיס

בשם המבקשת: עו"ד שרית טובבין, עו"ד רוני רייס

בשם המשיבים: עו"ד טארק ברגות

החלטה

1. המשיבים, שנגד כל אחד מהם הוגש כתב אישום נפרד, מואשמים במספר עבירות הסתה לאלימות או טרור, לפי סעיף 2ד144 לחוק העונשין התשל"ז-1977 וכן במספר עבירות תמיכה בארגון טרוריסטי לפי סעיפים 4(ב) ו-4(ז) לפקודת מניעת טרור.

2. כתבי האישום מתייחסים לפרסומים שפרסם כל אחד מן המשיבים בחשבון ה"פייסבוק" שלו, אשר כללו, על פי הנטען, קריאות ישירות למעשי אלימות וטרור נגד אזרחים וכוחות הביטחון, דברי שבח, אהדה תמיכה עידוד והזדהות כלפי מבצעי פעולות אלימות, וכן תמיכה והזדהות עם ארגוני טרור ופעילים בכירים בהם, והכל על רקע האווירה הציבורית הקשה ששררה בישראל מאז חודש יולי 2014, תקופה בה אירעו חטיפת ורצח שלושת הנערים גיל-עד שעאר ז"ל, נפתלי פרנקל ז"ל ואייל יפרח ז"ל, חטיפת ורצח הנער מוחמד אבו-חדיר ז"ל, מבצע "צוק איתן" ואירועי האלימות הפרות הסדר והפיגועים שהתרחשו בירושלים לאחר מכן. על פי הנטען בכתב האישום, פרסומים אלה שפרסמו המשיבים, שלהבו משתמשי פייסבוק נוספים אשר הביעו תמיכתם בפרסומים בדרך של כתיבת תגובות אוהדות, סימני חיבוב (like) או שיתוף התכנים לחברים נוספים ברשת החברתית.

3. לפני בקשה למעצר המשיבים עד תום ההליכים המשפטיים.

עמוד 1

4. אין מחלוקת על קיומן של ראיות לכאורה.

5. על מנת לבחון את קיומה של עילת מעצר, אסקור תחילה מקצתם של הפרסומים שפרסמו המשיבים, אשר תוכנם המלא מפורט בכתבי האישום;

המשיב 1- עומר שלבי

המשיב החזיק חשבון "פייסבוק" הווי לו כ- 5,700 חברים ועוקבים, וכלל פרסומי המשיב בחשבון ה"פייסבוק" שלו היו פתוחים ונגישים לכלל משתמשי הרשת החברתית.

ביום 22.7.14 פרסם המשיב תמונה של שני חמושים מגדודי חללי אל אקצא רעולי פנים וכתב:

"בוקר תקווה וניצחון אהובי, פיצוץ אדיר בנמל קלנדיה צפונית לירושלים והדיבור על פיצות מטען בכיפת ברזל מטעם גדודי חללי אל אקצא".

ביום 26.10.14 פרסם המשיב את תמונת גופתו של עבד אל רחמן אל שלודי אשר ביצע את פיגוע הדריסה בתחנת הרכבת הקלה בגבעת התחמושת בירושלים ביום 22.10.14 וכתב:

"מאות מבחורי ירושלים קמים מבין הקברים ותחת זרועות העושק כדי להריע לרוח השאהיד וללוות אותו. קריאות אללה אכבר מכל עבר, חיילי הכיבוש מפחדים מהם שהמתים יקומו מקבריהם...ירושלים היא אדמת החיבור והשליחות...ירושלים ובחוריה קוראים תיגר על הבלתי אפשרי בזמן התבוסה...השאהיד שלנו עבד אל-רחמן אל שלודי מסור לשאהידים דרישת שלום מאתנו. דן העדן הוא המועד שלנו בעזרת אללה."

ביום 9.11.14 פרסם המשיב בפייסבוק תמונה ובה איור של עצמו ושל אדם נוסף נואמים ועליה הכיתוב:

"ילדי ירושלים תכעסו ותמשיכו בדרך הייאוש והמחוקות תכעס ותטהר את ירושלים ואת האקצא מהטומאה של היהודים הממזרים. תכעס ואל תסתכל לאחור. אלוהים נשחרר את אדמת פלסטין. עומר שלבי חותם בשם - אבו איאד".

לצדה של התמונה כתב המשיב:

"שהבוקר שלכם יהיה בוקר של אמונה שלמה בניצחון אללה, בוקר של זעם ומלוא המרץ של ירושלים. בהתקרב יום מותו של המפקד המנהיג אבו עמאר (יאסר ערפאת) אנו מחדשים את מחויבותנו לנשמתו ולכל השאהידים, בכך שנלך בדרכם עד שאללה יקיים את הציווי הלכה למעשה".

ביום 18.11.14 בו אירע פיגוע בבית הכנסת בשכונת הר-נוף בירושלים פרסם המשיב שליבי את תמונתם של שני המפגעים שביצעו את הפיגוע וכתב:

"בקש מהמוות שייתן לך את החיים. התפארת נתונה לשאהידים. אנשי העמידה האיתנה, מדגישים בעמידתם האיתנה אל פעולותיהם האיכותיות שהם יותר גדלות ממנהיגיהם. הבושה מכסה את כל מי שמנסה לקבור את מהפכתנו הירושלמית..."

המשיב 2- עודי סונוקרוט

המשיב סונוקרוט החזיק חשבון "פייסבוק" והיה לו מספר בלתי ידוע של חברים ועוקבים, וכל התכנים התכנים שהזין בחשבוננו היו נגישים ופתוחים לעינים של כל משתמשי הרשת החברתית.

ביום 28.7.14 פרסם המשיב סונוקרוט שלושה תצלומים של ילדים אוחזים בנשק חם - רובים ופגז ולצדו פרסם סטטוס:

"זה הדור לשחרור האומה הזאת. בקש מאללה שיחזק אותם ויעשה שיהיו אלה שינצחו".

פרסום זה זכה ל- 40 סימני חיבוב ושתי תגובות תומכות ומברכות.

ביום 20.8.14 פרסם המשיב סטטוס ובו כתב:

"עזה ואקצא...אלוהים תן לנו לנצח ותן לנו להיות שמחים ולמות כשהידיים".

פרסום זה זכה ל- 48 סימני חיבוב.

ביום 8.9.14 פרסם המשיב סרטון בו נראית אמו של נער פלסטיני מדברת על מותו של בנה אשר נפצע אנושות ובהמשך נפטר, כמה ימים קודם לכן, במהלך התפרעויות בואדי ג'וז בירושלים. לצד סרטון זה פרסם המשיב סטטוס ובו כתב:

"בגאווה גדולה והקרבה לירושלים, הדם שלנו זוכר, נקריב את נפשנו/דמנו למען ירושלים".

פרסום זה זכה ל- 13 סימני חיבוב.

ביום 30.10.14, יום לאחר ניסיון הרצח של הרב יהודה גליק, פרסם המשיב תצלום של מבצע הפיגוע וכן תצלום של מבצע פיגוע הדריסה בירושלים מיום 22.10.14 וביניהם תמונתו של הרב יהודה גליק עולה בלהבות ועליו הכיתוב: **"ירושלים, אם תכה, אני אכאיב לך"** ולצדו סמל של אגרוף קפוף.

מתחת לתצלום פרסם המשיב את הכיתוב:

"לרשותך יא אקצא"

פרסום זה זכה ל- 14 סימני חיבוב.

ביום 10.11.14 פרסם המשיב סטטוס:

"כאן אוניברסיטת ירושלים... אקצא אנחנו באים, ציוני אוי לך"

פרסום זה זכה לתמיכה של 45 סימני חיבוב.

ביום 14.11.14 פרסם המשיב תצלום ובו נראה אדם רעול פנים על רקע תמרות עשן ומסגד אל אקצא ובו הכיתוב:
"לרשותך יא אל אקצא"

לצד התצלום פרסם המשיב סטטוס ובו כתב:

"כל עוד אין מנוס מהמוות הרי שבלתי אפשרי שתמות פחדן"

פרסום זה זכה ל- 31 סימני חיבוב.

המשיב 3- סאמי דעים

המשיב דעים החזיק חשבון "פייסבוק" והיה לו מספר בלתי ידוע של חברים ועוקבים, וכל התכנים התכנים שהזין בחשבון היו נגישים ופתוחים לעינים של כל משתמשי הרשת החברתית.

ביום 5.7.14 פרסם המשיב תצלום מודעה בה נכתב: **"מוות לישראל פרסמו את זה בכל העמודים והחשבנות. תפרסמו את זה בכל הפרופילים. כל הפלסטינים והערבים בפייסבוק"**. לצדה של המודעה כתב המשיב סטטוס:

"תדליקו אש בישראל"

פרסום זה זכה לתמיכה של 9 סימני חיבוב.

ביום 7.7.14 פרסם המשיב תצלום בו דגל ישראל ובמרכזו צלב קרס ותצלום של בנימין נתניהו לבוס במדי אס.אס. מצדיע במועל יד על רקע צלב קרס. לצד תצלומים אלה פרסם המשיב סטטוס ובו כתב:

"היטלר כבש את העולם וספו היה בלתי צפוי ונתעב, כך יגיע אליכם היום שבו פלסטין תהיה בית קברות ציבורי לגופות הטמאות שלכם."

פרסום זה זכה לתמיכה של 10 סימני חיבוב.

ביום 30.10.14, יום לאחר ניסיון הרצח של הרב יהודה גליק פרסם המשיב תצלום של המפגע שביצע את הפיגוע ולצדו פרסם סטטוס:

"אללה יברך את הבטן שנשאה את המנהיג השאהיד, בן ירושלים, שומר כבוד אלאקצא... אללה ירבה אנשים כמוך, פרח סלואן. אללה, עשה שגורלי יהיה כגורל השאהידים המכובדים של אלאקצא".

פרסום זה זכה ל- 7 סימני חיבוב.

באותו היום פרסם המשיב תצלום של לוח שחמט ועליו, במקום כלי משחק, בצד אחד קליעים ובצד אני אבנים. לצד התצלום פרסם המשיב סטטוס ובו כתב:

"תתחיל במשחק. מזל טוב לכל מחזיק מעמד".

פרסום זה זכה לתמיכה של 10 סימני חיבוב.

ביום 17.11.14 פרסם המשיב סטטוס ובו כתב:

"זכות שאינה נשענת על כח שמגן עליה... היא חסרת ערך בתורת הפוליטיקה... אל תושיט את ידך לעבר הגשת דרישות/ צדק מבלי שיתפוצצו ביניהן פצצות... מוות לישראל/מוות ליהודים".

פרסום זה זכה לתמיכה של 20 סימני חיבוב ושני שיתופים.

ביום 18.11.14 פרסם המשיב סטטוס ובו כתב:

"לירושלמי המתלהם... תשחרר את ההתלהמות שבתוכך...תצטיין בשיטת ההתנגדות שלך ובעמידה שלך...תרים דגל...תזרוק אבן... תדליק אש בקבוק התבערה שלך... תשחזי את הסכין שלך... תשרוף ותכוון טוב בירי שלך לכיוון ראשי האויב ואל תרחם".

פרסום זה זכה לתמיכה של 19 סימני חיבוב ולשיתוף אחד.

6. הפרסומים המתוארים לעיל, כמו גם פרסומים רבים אחרים שתוכנם מפורט בכתבי האישום, זכו לעשרות ולעיתים למאות סימני חיבוב ולתגובות אוהדות של גולשים אחרים.

7. המשיבים הם אנשים מן הישוב. איש מהם אינו מנהיג או בעל מעמד מיוחד אחר. עם זאת, הדברים שפרסמו זכו לתהודה, לקהל אוהדים רחב ולתגובות חיוביות ומעודדות.

8. דבריהם של המשיבים פורסמו בתקופה מתוחה ביותר, שבה התרחשו מספר אירועי טרור, התנהלה לחימה עם ארגוני טרור פלסטינים בגבול עזה, ובעיר ירושלים הפכו אירועי התפרעות והפרות סדר על רקע הסכסוך הישראלי-פלסטיני כמעט לשגרה. אין לכחד, והדבר ידוע לבית המשפט מתוך התיקים הרבים שהובאו לפניו שעניינם הפרות סדר שאירעו בירושלים בחודשים האחרונים, כי קריאות אהדה ושבח למעשי טרור והפרות סדר אשר פורסמו ברשתות החברתיות, ליבו את האש והביאו ליציאתם של צעירים לרחובות לצורך השתתפות בהפרות סדר אלה, אשר לא פעם לוו באלימות רבה.

9. מקובלת עלי טענת המבקשת לפיה יש במעשים המיוחסים למשיבים, בשים לב לתקופה בה פורסמו, תדירותם של הפרסומים ותוכניהם, כדי להקים מסוכנות. יש לומר כי בכל הנוגע לעבירות ההסתה לאלימות או לטרור המיוחסות למשיבים, משעה שנמצא כי יש תשתית ראייתית לכאורית להוכחת עברות אלה, קמה מאליה מסוכנות, שכן יסוד מיסודות העבירה הוא אפשרות ממשית שהפרסום יביא לביצוע מעשי אלימות. בהקשר זה לא מצאתי כי ניתן לגזור גזרה שווה בענייננו מהחלטת בית משפט השלום בכפר סבא במ"ת 40555-01-11 **מדינת ישראל נ' אורי ברעם**, הן בשל כך שאין זה ברור מתוך ההחלטה מהו הפרסום בגינו הועמד אותו ברעם לדין, והאם הוא משתווה לפרסומים המיוחסים למשיבים שבפני, הן בשל העובדה כי החלטה זו ניתנה לפני כמעט 4 שנים. דומה שלא ניתן לחלוק על כך שעיתוי הפרסום הקשור למידת ההסתברות שיפול על אוזניים קשובות הינו גורם בעל משמעות נכבדה בבחינת המסוכנות.

10. המשיב 1, שלבי, בן 43. אין לו הרשעות קודמות.

11. המשיב 2, סונוקרוט, בן 24 ויש לו הרשעה קודמת משנת 2013 בעבירות נשק.

12. המשיב 3, דעיס, בן 26 ואין לו הרשעות קודמות.

13. המסוכנות העולה לנוכח מעשיהם של המשיבים נובעת מן הדברים שכתבו ופרסמו. לא עלתה מתוך הדברים אינדיקציה כלשהי כי מי מהמשיבים התכוון לנקוט או נטל חלק בפועל בפעילות אלימה.

14. ככלל, אני סבורה כי פרק הזמן הארוך שבמהלכו פרסמו המשיבים את הפרסומים המיוחסים להם מבלי שמי מהם נקט בעצמו במעשה אלים כדי להוציא את קריאותיהם אל הפועל, יש בו כדי ללמד שהמסוכנות הנובעת מהם מצומצמת לגדרי החשש כי אחרים ייענו לקריאותיהם המדרבנות.

15. ב"כ המשיבים ניסה לטעון לאכיפה בררנית ולאפלייתם של המשיבים לעומת אחרים שפרסמו דברי הסתה. לשם כך הגיש ב"כ המשיבים ידיעה מתוך אתר האינטרנט "ואללה! חדשות" על מעצרו ושחרורו של חברי ארגון להב"ה, ואולם ב"כ המשיבים לא הצליח להניח תשתית ראייתית ולו לכאורית שיש בה כדי לבסס טענתו בדבר ההשוואה בין המשיבים לבין אותם עצורים ששחררו.

16. עניינם של המשיבים הוא אחת הפעמים הראשונות שבהן מתבקש מעצר עד תום ההליכים בגין מעשים מן הסוג המיוחס למשיבים. לאחרונה נידון בפני בית משפט זה מקרה דומה במ"ת 2427-12-14 מדינת ישראל נ' עסילה (להלן: "עניין עסילה").

ב"כ הצדדים השקיעו מאמץ ניכר בדיון בעניינם של המשיבים ובעניינם של נאשמים אחרים שהוגשו נגדם כתבי אישום דומים (יחד עם כתבי האישום שהוגשו נגד המשיבים הוגשו כתבי אישום נגד חמישה נאשמים נוספים), כל אחד בדרכו, על מנת לאבחן את עניינו של עסילה מעניינם של המשיבים בתיק זה, ודומה כי בנושא זה יש ממש בטענות שני הצדדים.

מחד גיסא, פרסומי של עסילה זכו לקהל צופים ואוהדים נרחב מזה שלו זכו שלושת המשיבים דעיס וסונקרוט, ולמידה דומה של חשיפה וקהל אוהדים שלה זכה המשיב שליבי. חלק מפרסומי ההסתה של עסילה אף כוונו כלפי קורבנות מסוימים, עובדה המוסיפה למסוכנות. מנגד, עסילה עצמו הביע חרטה על מעשיו, עובדה שיש בה כדי להוות גורם מפחית סיכון, בעוד שקשה למצוא תגובה ממין זה בהודעותיהם של המשיבים שבפני: המשיב שליבי תאר בהודעתו מיום 15.12.14 את תפיסת עולמו הרואה בפגיעות אלימות בחיילי צה"ל כפעולות הגנה עצמית לגיטימית, ותאר כי נטל חלק בהתפרעויות שארעו באינתיפאדה הראשונה; המשיב סונקרוט הכחיש כי הפרסומים נעשו על ידו. בעניינו יש להוסיף כי הרשעתו משנת 2013 בעבירות נשק מוסיפה למסוכנות; גם המשיב דעיס הכחיש כי הפרסומים נעשו על ידו וטען כי חשבון ה"פייסבוק" שלו נפרץ.

אינני סבורה כי יש שוני בין אופי הפרסומים שפרסם לכאורה עסילה לבין אופי הפרסומים שפרסמו לכאורה המשיבים. הגם שאצל עסילה מרבית "יצירתו" היתה מקורית, ואילו המשיבים נהגו מדי פעם לפרסם גם תמונות שצולמו ונערכו על ידי אחרים, הרי שגם המשיבים כאן הוסיפו מלל משלהם שעולה כדי ביצוע העבירות ומכל מקום ההסתה היא בפרסום עצמו ולא ביצירת התכנים המסיתים.

אני סבורה כי בסופו של יום שקלול מלוא הנתונים מוביל למסקנה כי אין הבדל רב בין המסוכנות שנשקפה מאותו עסילה לבין המסוכנות הנשקפת מן המשיבים בתיק זה לנוכח מעשיהם.

17. אודה כי בעניין עסילה סברתי, כי חרף נסיבות ביצוע העבירות, ובהן טיב והיקף הפרסומים עליהם מדובר, מידת החשיפה לה זכו והתקופה המתוחה שמדינת ישראל מצויה בעיצומה, ניתן להורות על שחרור לחלופת מעצר אשר תמנע אפשרות חזרה על המעשים בדרך של איסור החזקת כל ציוד מחשב בבית ועל הגוף, לרבות מכשיר טלפון חכם, טלביזיה חכמה וכיוצא באלה, שתכליתו לחסום גישה לרשת האינטרנט.

החלטתי זו נשענה, בין היתר, על החלטות לפיהן שוחררו נאשמים או חשודים בעבירות דומות בתנאים מגבילים ולא נעצרו (ראו למשל עמ"י (מחוזי ירושלים) 2031-09-13 **ראיד מחאג'נה נ מדינת ישראל** (פורסם בנבו); וכן בש"ע (שלום באר- שבע) 730-08-14 **מדינת ישראל נ' שלומי אברהם** (פורסם בנבו).

על אף האמור, חזקה עלי מצוותו של בית המשפט המחוזי, אשר קבע בעמ"ת 18389-12-14 **מדינת ישראל נ'**

עסילה, כי הרקע האידיאולוגי העולה מתוך תוכן הפרסומים, כמו גם התקופה המתוחה שבה פורסמו, מעלים מסוכנות גבוהה, וכי תנאי שחרור הכוללים איסור החזקת מחשב מכל סוג שהוא המאפשר גישה לאינטרנט אינם בני פיקוח ואין בהם כדי להפיג את המסוכנות.

18. בנסיבות אלה, משנמצא כי עוצמת המסוכנות בעניינם של המשיבים אינה נופלת מעוצמת המסוכנות בעניינו של עסילה, ואף הגורמים לאותה מסוכנות דומים, הרי שאין מנוס מלהורות על מעצרים של המשיבים עד תום ההליכים המשפטיים נגדם, וכך אני מורה.

19. זכות ערר כחוק.

ניתנה היום, ז' טבת תשע"ה, 29 דצמבר 2014, במעמד הצדדים.